

* Supr. 7.
26. 12. Sed & vos * peius operati estis,

quam patres vestri : ecce enim ambulat unusquisque post pravitatem cordis sui mali, ut me non audiat.

13. Et ejiciam vos de terra hac in terram, quam ignoratis vos, & patres vestri: & servietis ibi diis alienis die ac nocte, qui non dabunt vobis requiem.

14. Propterea ecce dies veniunt dicit Dominus, & non dicetur ultra : Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de Terra Ægypti,

15. sed, Vivit Dominus, qui eduxit filios Israël de Terra Aquilonis, & de universis terris, ad quas eiéci eos: & reducam eos in terram suam, quam dedi patribus eorum.

16. Ecce ego mittam pescatores multos dicit Dominus, & pescabuntur eos: & post hæc mittam eis multos venatores, & venabuntur eos de omni monte, & de omni colle, & de cavernis petrarum.

17. Quia oculi mei super omnes vias eorum : non sunt absconditæ à facie mea, & non fuit occultata iniquitas eorum ab oculis meis.

18. Et reddam primùm duplices iniquitates, & peccata eorum : quia contaminaverunt terram meam in morticinis idolorum suorum, & abominationibus suis impleverunt hereditatem meam.

19. Domine fortitudo mea, & robur meum, & refugium meum in die tribulationis : ad te Gentes venient ab extremis terræ, & dicent : Verè mendacium possederunt patres nostri, vanitatem, quæ eis non profuit.

20. Numquid faciet sibi homo deos, & ipsi non sunt dii?

21. Idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc, ostendam eis manum meam, & virtutem meam : & scient quia nomen mihi Dominus.

C A P U T X V I I .

Iudei in peccato obstinati, & ob id vastandi dicuntur : maledictus qui confidit in hominem, & benedictus qui in Deo confidit : solus Deus scrutatur corda, & cuique reddit iuxta viam suam : petit Propheta à Deo, in quo spem habuit, liberari, & inimicos confundi : precipit Deus de observando sabbato, ut omnia sint ipsi Ierusalem prospera, quæ alioqui igne consuinetur.

1. Eccatum Iuda scriptum est stylo ferreo in ungue adamantino,

exaratum super latitudinem cordis eorum, & in cornibus ararum eorum.

2. Cùm recordati fuerint filii eorum ararum suarum, & lucorum suorum, lignorumque frondentium in montibus excelsis,

3. sacrificantes in agro : fortitudinem tuam, & omnes thesauros tuos in direptionem dabo, excelsa tua propter peccata in universis finibus tuis.

4. Et relinquēris sola ab hereditate tua, quam dedi tibi : & servire te faciam iniucis tuis in terra, quam ignoras : quoniam ignem succendisti in furore meo, usque in æternum ardebit.

5. Hæc dicit Dominus : * Maledictus FER. 5.
homo, qui confidit in homine, & ponit POST
carnem brachium suum, & à Domino re- DOM. 2.
QUADR.
* Ioseph. 30.
2. & 31. 1.
Infr. 48. 7.
* Infr. 48. 6.

6. * Erit enim quasi myrræ in deserto, & non videbit cùm venerit bonum : sed habitabit in siccitate in deserto, in terra falsuginis, & inhabitabili.

7. Benedictus vir, qui confidit in Domino, & erit Dominus fiducia eius.

8. * Et erit quasi lignum quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas : & non timebit cùm venerit aestus. Et erit folium eius viride, & in tempore siccitatis non erit solidum, nec aliquando definet facere fructum.

9. Pravum est cor omnium, & inscrutable : quis cognoscet illud?

10. Ego Dominus * scrutans cor, & * 1. Reg. probans renes : qui do unicuique iuxta 16. 7.
Psal. 7. 10.
Apocal. 2.
23.

viam suam, & iuxta fructum adiumentum suarum.

11. Perdix fovit quæ non péperit : fecit divitias, & non in iudicio : in dimidio dierum suorum derelinquet eas, & in novissimo suo erit insipiens.

12. Solium gloriae altitudinis à principio, locus sanctificationis nostræ:

13. Expektatio Israël Domine : omnes, qui te derelinquent, confundentur : recedentes à te, in terra scribentur : quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium Dominum:

14. Sana me Domine, & sanabor : salvum me fac, & salvus ero : quoniam laus mea tu es.

15. Ecce ipsi dicunt ad me : Ubi est verbum Domini ? veniat.

16. Et ego non sum turbatus, te pa- storem sequens : & diem hominis non desideravi, tu scis. Quod egressum est de

de labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit.

17. Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die afflictionis.

18. Confundantur qui me persequuntur, & non confundar ego : paveant illi, & non paveam ego : induc super eos diem afflictionis, & duplice contritione contere eos.

19. Hæc dicit Dominus ad me : Vade, & sta in porta filiorum populi, per quam ingrediuntur reges Iuda, & egrediuntur, & in cunctis portis Ierusalem:

20. & dices ad eos : Audite verbum Domini reges Iuda, & omnis Iuda, cuncti que habitatores Ierusalem, qui ingrediuntur per portas istas.

21. Hæc dicit Dominus : Custodite animas vestras, & nolite portare pondera in die sabbati : nec inferatis per portas Ierusalem.

22. Et nolite ejicere onera de domibus vestris in die sabbati, & omne opus non facietis : sanctificate diem sabbati, sicut precepit patribus vestris.

23. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam : sed induraverunt cervicem suam ne audirent me, & ne acciperent disciplinam.

24. Et erit : Si audieritis me, dicit Dominus, ut non inferatis onera per portas civitatis huius in die sabbati : & si sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis in eo omne opus:

25. Ingredientur per portas civitatis huius reges & principes, sedentes super solium David, & ascendentis in curribus & equis, ipsi & principes eorum, viri Iuda, & habitatores Ierusalem : & habitabitur civitas hæc in sempiternum.

26. Et venient de civitatibus Iuda, & de circuïto Ierusalem, & de terra Benjamin, & de campestribus, & de montuosis, & ab Austro, portantes holocaustum, & victimam, & sacrificium, & thus, & inferent oblationem in domum Domini.

27. Si autem non audieritis me ut sanctificetis diem sabbati, & ne portetis onus, & ne inferatis per portas Ierusalem in die sabbati : succendam ignem in portis eius, & devorabit domos Ierusalem, & non extinguetur.

28. Si autem non audieritis me ut sanctificetis diem sabbati, & ne portetis onus, & ne inferatis per portas Ierusalem in die sabbati : succendam ignem in portis eius, & devorabit domos Ierusalem, & non extinguetur.

29. Ideo hæc dicit Dominus : Interrogate Gentes : Quis audivit talia horribilia, quæ fecit nimis virgo Israël ?

30. Numquid deficit de petra agri nix Libani ? aut evelli possunt aquæ erumpentes frigidæ, & defluentes ?

31. Quia oblitus est mei populus meus,

C A P U T X V I I I .

1. **V**erbum, quod factum est ad Ieremiam à Domino, dicens:

2. Surge, & descend in domum figuli, & ibi audies verba mea.

3. Et descend in domum figuli, & ecce ipse faciebat opus super rotam.

4. Et dissipatum est vas, quod ipse faciebat è luto manibus suis : conversusque fecit illud vas alterum, sicut placuerat in oculis eius ut faceret.

5. Et factum est verbum Domini ad me, dicens:

6. * Numquid sicut figulus iste, non poterò vobis facere, domus Israël, ait 9.
Dominus ? ecce sicut lutum in manu Rom. 9. 20.

7. Repente loquar adversum gentem & adversum regnum, * ut eradicerem, & destruam, & disperdam illud.

8. Si penitentiam egerit gens illa à malo suo, quod locutus sum adversus eam : agam & ego penitentiam super malo, quod cogitavi ut facerem ei.

9. Et subito loquar de gente & de regno, ut adficerem & plantem illud.

10. Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat vocem meam : penitentiam agam super bono, quod locutus sum ut facerem ei.

11. Nunc ergo dic viro Iuda, & habitatoribus Ierusalem, dicens : Hæc dicit Dominus : Ecce ego fingo contra vos malum, & revertatur unusquisque à via sua mala,

* 4. Reg. 17. 13.
Infr. 25. 5.
G. 35. 15.
Ione 3. 9.

12. Qui dixerunt : Desperavimus : post cogitationes enim nostras ibimus, & unusquisque pravitatem cordis sui mali faciemus.

13. Ideo hæc dicit Dominus : Interrogate Gentes : Quis audivit talia horribilia, quæ fecit nimis virgo Israël ?

14. Numquid deficit de petra agri nix Libani ? aut evelli possunt aquæ erumpentes frigidæ, & defluentes ?

15. Quia oblitus est mei populus meus,

Rer. 2 fru-

frustrè libantes, & impingentes in viis suis, in semitis sacerdotum, ut ambularent per eas in itinere non trito:

* Infr. 19. 16. * ut fieret terra eorum in desolationem, & in sibulum sempiternum: omnis qui præterierit per eam obstupescet, & movebit caput suum:

17. Sicut ventus urens dispergam eos coram inimico: dorsum, & non faciem ostendam eis in die perditionis eorum.

SABB. 18. Et dixerunt: Venite, & cogitemus contra Ieremiam cogitationes: non enim peribit lex a sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo a propheta: venite, & percutiamus eum lingua, & non attendamus ad universos sermones eius.

19. Attende Domine ad me, & audi vocem adversariorum meorum.

20. Numquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ? Recordare quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis bonum, & averterem indignationem tuam ab eis.

21. Propterea da filios eorum in famem, & deduc eos in manus gladij: fiant uxores eorum absque liberis, & viduae: & viri earum interficiantur morte: iuvenes eorum confodiantur gladio in prælio.

22. Audiatur clamor de domibus eorum: adduces enim super eos latronem repente: quia foderunt foveam ut caperent me, & laqueos absconderunt pedibus meis.

23. Tu autem Domine scis omne consilium eorum adversum me in mortem: ne propitiaris iniquitati eorum, & peccatum eorum à facie tua non deleatur: fiant corruentes in conspectu tuo, in tempore furoris tui abutere eis.

CAPUT XIX.

Ieremias per lagunculam terream, quam fregit, ostendit populum Ierusalem pendulum gladio & fame in obsidione, in qua patres filios comedant, propter multiplicem ipsorum idolatriam & contemptum verbi Dei.

1. HÆC dicit Dominus: Vade, & accipe lagunculam figuli testam, à senioribus populi, & à senioribus sacerdotum:

2. Et egredere ad vallem filij Ennom, quæ est iuxta intróitum portæ fœtidas: & prædicabis ibi verba, quæ ego loquar ad te.

3. Et dices: Audite verbum Domini

reges Iuda, & habitatores Ierusalem: hæc dicit Dominus exercitum Deus Israël: Ecce ego inducam afflictionem super locum istum, ita ut omnis, qui audierit illam, tinniant aures eius:

4. Ed quod dereliquerint me, & alienum fecerint locum istum, & libaverunt in eo diis alienis, quos nescierunt ipsi, & patres eorum, & reges Iuda: & repleverunt locum istum sanguine innocentum.

5. Et ædificaverunt excelsa Baalim ad comburendos filios suos igni in holocaustum Baalim: quæ non præcepit, nec locutus sum, nec ascenderunt in cor meum.

6. Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus: & non vocabitur amplius locus iste, Topheth, & Vallis filij Ennom: sed Vallis occisionis.

7. Et dissipabo consilium Iuda & Ierusalem in loco isto: & subvertam eos gladio in conspectu inimicorum suorum, & in manu quærentium animas eorum: & dabo cadavera eorum escam volatilibus cæli, & bestiis terræ.

8. * Et ponam civitatem hanc in stuporem, & in sibulum: omnis, qui præterierit per eam, obstupescet, & sibilabit super universa plaga eius.

9. Et cibabo eos carnibus filiorum suorum, & carnibus filiarum suarum: & unusquisque carnem amici sui comedet in obsidione, & in angustia, in qua concludent eos inimici eorum, & qui querunt animas eorum.

10. Et conteres lagunculam in oculis virorum, qui ibunt tecum:

11. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercitum: Sic conteram populum istum & civitatem istam, sicut conteritur vas figuli, quod non potest ultra instaurari: & in Topheth sepelientur, eò quod non sit alijs locus ad sepeliendum.

12. Sic faciam loco huic, ait Dominus, & habitatoribus eius: & ponam civitatem istam sicut Topheth.

13. Et erunt domus Ierusalem, & domus regum Iuda sicut locus Topheth, immunda: omnes domus, in quarum domibus sacrificaverunt omni militia cæli, & libaverunt libamina diis alienis.

14. Venit autem Ieremias de Topheth, quod miserat eum Dominus ad prophetandum, & stetit in atrio domus Domini, & dixit ad omnem populum:

15. Hæc dicit Dominus exercitum Deus Israël: Ecce ego inducam super civitatem hanc, & super omnes urbes eius uni-

universa mala, quæ locutus sum adversum eam: quoniam induraverunt cervicem suam ut non audirent sermones meos.

CAPUT XX.

Percussus Ieremias mittitur à Phassur in nervum, & ab eodem eductus vaticinatur illi tamquam pseudoprophetæ, & omnibus amicis eius, tortique Iudeæ captivitatem Babyloniam: conqueritur se irrideri & pati opprobrium ac persecutionem ob verbum Domini, maledicisque diei nativitatis sue.

1. ET audivit Phassur filius Emmer sacerdos, qui constitutus erat princeps in domo Domini, Ieremiam prophetantem sermones istos.

2. Et percusit Phassur Ieremiam prophetam, & misit eum in nervum, quod erat in porta Beniamin superiori, in domo Domini.

3. Cùmque illuxisset in crastinum, eduxit Phassur Ieremiam de nervo, & dixit ad eum Ieremias: Non Phassur vocavit Dominus nomen tuum, sed pavorem unidique.

4. Quia hæc dicit Dominus: Ecce ego dabo te in pavorem, te & omnes amicos tuos: & corrugam gladio inimicorum suorum, & oculi tui videbunt: & omnem Iudam dabo in manum regis Babylonis: & traducet eos in Babylonem, & percutiet eos gladio.

5. Et dabo universam substantiam civitatis huius, & omnem laborem eius, omneque pretium, & cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu inimicorum meorum: & diripient eos, & tollent, & ducent in Babylonem.

6. Tu autem Phassur, & omnes habitatores domus tuæ ibitis in captivitatem: & in Babylonem venies, & ibi morieris, ibique sepelieris tu, & omnes amici tui, quibus prophetasti mendacium.

7. Seduxisti me Domine, & seductus sum: fortior me fuisti, & invalidisti: factus sum in derisum tota die, omnes subfannant me.

8. Quia iam olim loqueror, vociferans iniquitatem, & vastitatem clamito: & factus est mihi sermo Domini in opprobrium, & in derisum tota die.

9. Et dixi: Non recordabor eius, neque loquar ultra in nomine illius: & factus est in corde meo quasi ignis exstinxans,

claususque in osibus meis: & defeci, ferre non sustinens.

10. Audivi enim contumelias multorum, & terrorem in circuitu: Persequimini, & persequamur eum: ab omnibus viris, qui erant pacifici mei, & custodientes latus meum: si quo modo decipiatur, & prævaleamus adversus eum, & consequamur ultionem ex eo.

11. Dominus autem mecum est quasi bellator fortis: idcirco qui persequuntur me, cadent, & infirmi erunt: confundent vehementer, * quia non intellexerunt opprobrium sempiternum, quod 40.

12. Et tu Domine exercitum * probator iusti, qui vides renes & cor: videam 20. & 17. quæso ultiōnem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam.

13. Cantate Domino, laudate Dominum: quia liberavit animam pauperis de manu malorum.

14. * Maledicta dies, in qua natus sum: * Iob 3. 2. dies, in qua peperit me mater mea, non sit benedicta.

15. Maledictus vir, qui annunciat patri meo, dicens: Natus est tibi puer masculinus: & quasi gaudio laetificavit eum.

16. Sit homo ille ut sunt civitates, quas subvertit Dominus, & non poenituit eum: audiat clamorem manæ, & ululatum in tempore meridiano:

17. qui non me interfecit à vulva, ut fieret mihi mater mea sepulchrum, & vulva eius conceptus æternus.

18. Quare de vulva egressus sum, ut viderem laborem & dolorem, & consumerentur in confusione dies mei?

CAPUT XXI.

Respondet Ieremias nunciis Sedecias regis super obsidione regis Nabuchodonosor, Iudam vastandum peste, gladio, fame & captivitate, solosque eos victuros qui transfigerint ad Chaldaeos: bortatur etiam ut faciant iudicium, ne indignatio Domini penitus ipso consumat.

1. VERBUM, quod factum est ad Ieremiam à Domino, quando misit ad eum rex Sedecias Phassur filium Melchia, & Sophoniam filium Maafia sacerdotem, dicens:

Hæc ad ea quæ dicimus infra cap. 37. 17. referenda sunt, & anno M. 345. triagatos suos Ieremiam consulit Sedecias.